

Beleidsplan

Relaties & Seksualiteit

Meer weten?
Kijk dan op onze website www.kanjerttraining.nl
e-mail: info@kanjerttraining.nl • telefoon: 0348 561 209

Versie oktober 2021

De Cope 28
3421 XL Oudewater
0348-561209

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Doorgaande leerlijn relationele en seksuele vorming	4
1.1. Ouder(s)/ verzorger(s)	4
1.2. Methode "Kriebels in je buik"	4
1.3. Kanjertraining en Sociale media	4
1.4. Leerlingvolgsysteem	5
2. Grensoverschrijdend (seksueel) gedrag Vlaggensysteem	6
2.1. Vlaggensysteem	6
2.2. Hoe te handelen bij mogelijk grensoverschrijdend seksueel gedrag?	7
2.3. Wat te doen bij een rode of zwarte vlag	7
2.4. In geval van acute crisis	7
2.5. Instanties voor hulp en advies	8
3. Competenties leerkrachten	9
3.1. Competenties gericht op visie en kennis	9
3.2. Competenties gericht op pedagogisch en didactisch handelen	9
4. Stappenplan grensoverschrijdend (seksueel) gedrag voor leerkrachten	10
4.1. Stappenplan handelen leerkracht	10
4.2. Belangrijke afspraken	10
4.3. Zorgteam en MPO	11
5. Stappenplan grensoverschrijdend (seksueel) gedrag voor de intern begeleider en directie.	12
Bijlage:	
<i>Bijlage 1: Brochure Seksuele Ontwikkeling van 0-18 jaar</i>	14
<i>Bijlage 2: Vlaggensysteem</i>	15
<i>Bijlage 3: Stappenplan bij een incident PO</i>	16
<i>Bijlage 4: Gedragsregels</i>	17

Inleiding

Seksuele vorming is sinds eind 2012 verplicht voor het basisonderwijs, voortgezet onderwijs (onderbouw) en speciaal onderwijs. Het ministerie van OC&W wil hiermee aan de ene kant seksuele dwang of grensoverschrijdend seksueel gedrag voorkomen, maar ook negatief gedrag ten opzichte van seksuele en gender diversiteit tegengaan. Tevens vinden zij het belangrijk dat er respectvol op het gebied van seksueel gedrag met elkaar omgegaan wordt en is het doel om de seksuele weerbaarheid van leerlingen te bevorderen.

In Kerndoel 38 van het primair onderwijs staat het volgende beschreven:

De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met seksualiteit en met diversiteit binnen de samenleving, waaronder seksuele diversiteit.

Als school vinden wij het belangrijk dat er in de groepen 1 t/m 8 aandacht besteed wordt aan het onderwerp relaties en seksualiteit en dat er binnen de school in samenhang met de Kanjertraining een leerlijn is m.b.t. dit onderwerp. Hierbij hanteren wij onderstaande doelen.

Doelen relaties en seksualiteit:

- Respect hebben voor elkaar: kinderen leren verschillen in sekserollen, genderidentiteiten en relaties te respecteren.
- Bijdragen aan een sociaal veilig schoolklimaat waarin kinderen respectvol met elkaar omgaan, weten welk seksueel gedrag wel of niet toelaatbaar is en grenzen en wensen van elkaar en anderen leren respecteren.
- Kinderen ondersteunen in een gezonde seksuele ontwikkeling.
- Kinderen kennis en bewustzijn bijbrengen over de functies en veranderingen in het eigen lichaam en een positief zelfbeeld en lichaamsbeeld bevorderen.
- Kinderen weten hoe de voortplanting verloopt en hebben kennis over kinderen krijgen en hoe een zwangerschap en een soa te voorkomen.
- Weerbaarheid: kinderen weten wat ze kunnen doen als er sprake is van seksueel misbruik of grensoverschrijding en waar en bij wie ze hulp kunnen krijgen.
- Kinderen zijn in staat relaties op te bouwen waar ruimte is voor wederzijds begrip en respect voor elkaars wensen en grenzen
- Kinderen leren te praten over het eigen lichaam, seksualiteit, emoties en relaties.

In dit protocol beschrijven wij:

- Hoe we als school (preventief) werken aan een doorgaande leerlijn m.b.t. relaties en seksualiteit
- Hoe we als school handelen bij grensoverschrijdend (seksueel) gedrag in de school.

1. Doorgaande lijn relationele en seksuele vorming

Onze school neemt deel aan de *Week van de Lentekriebels*. Elk jaar staat er een thema m.b.t. relaties en seksualiteit centraal. De Week van de Lentekriebels is een schoolbreed project, groep 1 t/m 8. In iedere groep wordt tijdens deze week iedere dag een les gegeven vanuit de methode "Kriebels in je buik". Tijdens deze week staat de hele school in het teken van het onderwerp relaties & seksualiteit.

Het doel is om kinderen de juiste informatie en vaardigheden mee te geven voor een gezonde seksuele ontwikkeling, die past bij hun leeftijd en belevingswereld en hen helpt om op latere leeftijd seksueel verantwoorde keuzes te maken. Onderzoek laat zien dat als op jonge leeftijd al aandacht is voor relationele en seksuele vorming, jongeren juist later beginnen met seks, verantwoorde keuzes maken en weerbaarder zijn.

1.1. Ouder(s)/ verzorger(s)

Het onderwerp relaties & seksualiteit combineren we binnen onze school met de Kanjertraining, dit is onze methode m.b.t. de sociaal emotionele ontwikkeling. Tevens vinden wij het belangrijk dat het onderwerp relaties en seksualiteit een gezamenlijke taak is van de ouder(s)/verzorger(s) en de school. Wij organiseren om het schooljaar in oktober/ november een thema-avond voor alle ouder(s)/ verzorger(s) van de school waarin we informatie geven over de Kanjertraining en Relaties & seksualiteit m.b.t. de methode "Kriebels in je buik". Voorafgaand aan de week van de "Lentekriebels" ontvangen de ouder(s)/ verzorger(s) van iedere groep een nieuwsbrief waarin beschreven staat welke onderwerpen er in de week van de "Lentekriebels" behandeld worden zodat ze weten waar hun kind(eren) het in de klas over heeft gehad zodat zij hier thuis ook aandacht aan kunnen besteden. Tevens wordt de *Brochure Seksuele Ontwikkeling van 0-18 jaar* (bijlage 1) meegestuurd zodat ouders informatie hebben over het onderwerp.

Als ouder(s)/ verzorger(s) verder vragen hebben over het onderwerp relaties & seksualiteit kunnen ze terecht bij de GGD regio Utrecht, jeugdarts, verpleegkundige GGD Oudewater.

1.2. Methode "Kriebels in je buik"

Methode kriebels in je buik, is een digitaal lespakket voor relationele en seksuele vorming in het basisonderwijs. Het lespakket heeft leuke interactieve werkvormen op het digibord. De lessen volgen de seksuele ontwikkeling van kinderen en zijn zelf samen te stellen uit vaste en optionele onderdelen. Onze school heeft hierin zelf keuzes gemaakt welke lessen in welke groep aangeboden worden. Er zijn lessen m.b.t. onderstaande onderwerpen:

- Lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld
- Sociale en emotionele ontwikkeling
- voortplanting en gezinsvorming
- seksuele weerbaarheid

Specifieke thema's die aan bod komen, zijn: het eigen lichaam, zelfbeeld, verschillen tussen jongens en meisjes, bloot zijn, vriendschap, verliefdheid, verkering, relatievorming, seksuele diversiteit, veranderingen in de puberteit, voortplanting, zwangerschap, bevalling, seksualiteit, zelfbevrediging, media, weerbaarheid, wensen en grenzen, seksueel grensoverschrijdend gedrag, anticonceptie en soa.

Binnen onze school hebben we met elkaar de afspraak dat groep 1 t/m 4 voornamelijk lessen geven m.b.t. lichamelijke ontwikkeling en zelfbeeld en sociale en emotionele ontwikkeling. Vanaf groep 5 breiden we dit uit met voortplanting en gezinsvorming en seksuele weerbaarheid.

1.3. Kanjertraining en sociale media

Naast de Week van de Lentekriebels wordt er in groep 7 en 8 één keer per vier weken gedurende het hele schooljaar les gegeven uit de methode Kriebels in je buik in samenhang met het hoofdstuk Max

en Seksualiteit vanuit de Kanjertraining (zie methode Kanjertraining). Tevens wordt er in groep 7 en 8 één keer per vier weken een les mediawijsheid vanuit Kidsweek in samenhang met de Kanjertraining gegeven. In beide groepen wordt gewerkt met Whatshappy, dit is een poster met daarop alle afspraken rondom het gebruik van Whatsapp.

1.4. Leerlingvolgsysteem

Op onze school werken we met de Kanjertraining en het daarbij behorende leerlingvolgsysteem Kanvas. Vanaf groep 5 vullen de leerlingen aan het begin van het schooljaar het sociogram vanuit Kanvas in. Hier worden twee vragen gesteld namelijk:

- 1- de verhouding ten opzichte van vriendschap;
- 2- de verhouding ten opzichte van samenwerken.

Twee keer per schooljaar in oktober en maart vullen de leerlingen van groep 5 t/m 8 een leerling-vragenlijst in. Hierin staan vragen m.b.t. hun sociaal emotionele ontwikkeling en welbevinden.

De leerkrachten vullen twee keer jaar vragenlijsten in m.b.t. sociaal emotionele ontwikkeling, welbevinden en positie in de groep van ieder kind.

Deze ingevulde lijsten worden tijdens de groepsgesprekken in november en maart/ april met de ib'er besproken. Van daaruit worden indien nodig interventies ingezet, dit kan individueel of voor de hele groep zijn.

Tevens wordt er ieder schooljaar door groep 6 t/m 8 een vragenlijst m.b.t. schoolklimaat en veiligheid via Vensters ingevuld.

Wij blijven de ontwikkelen m.b.t. het onderwerp relationele en seksuele vorming volgen en indien nodig stellen wij ons protocol en ons handelen bij.

2. Grensoverschrijdend (seksueel) gedrag

Wanneer is seksueel gedrag grensoverschrijdend? Hoe gaan wij daar als school mee om? Wat vinden wij belangrijk? Wat zijn regels en afspraken op dit gebied? Allemaal vragen die we ons zelf kunnen en moeten stellen m.b.t. grensoverschrijdend gedrag. Omdat dit lastig te bepalen is, hebben wij als school ervoor gekozen om gebruik te maken van het Vlaggensysteem (*bijlage 2*)

2.1. Vlaggensysteem

Het vlaggensysteem bestaat uit zes criteria \ seksueel gedrag te duiden. Namelijk de volgende zes:

criterium 1: Toestemming

Om van een gezond seksueel contact te kunnen spreken, moeten beide partijen daar toestemming voor hebben gegeven. Maar om toestemming te kunnen geven, moet men oud genoeg en wijs zijn of geïnformeerd genoeg zijn om in te kunnen schatten, wat er precies gaat of kan gebeuren, wat de consequenties kunnen zijn en of het gebruikelijk is binnen een bepaalde groep of in de gegeven situatie. Toestemmen houdt bovendien meer in dan ja-knikken op een simpel verzoek en mag niet verward worden met geen verzet plegen.

Ondanks het feit dat seksuele spelletjes bij de gewone seksuele ontwikkeling horen, worden grenzen tamelijk snel overschreden. Dat is bij jonge kinderen zeker niet vreemd. Een grens wordt immers vaak aangeleerd als deze wordt gesteld, of als het overschrijdend van een grens boosheid of verdriet oproept. Veel kinderen ervaren zelf sneller hun eigen grens als dat ze die van anderen kunnen respecteren. Dit hangt samen met de ontwikkeling van hun empathisch vermogen. Kinderen tot en met 7 jaar hebben hier nog moeite mee.

criterium 2: Vrijwilligheid

Een gezond seksueel contact gebeurt altijd op vrijwillige basis. Er mag geen sprake zijn van dwang, geweld, manipulatie, dreiging of groepsdruk. Dit is soms moeilijk te zien als het gedrag wordt geobserveerd. Soms moet het worden nagevraagd, als de leeftijd dat toestaat. Vrijwilligheid is ook zelden voortdurend van toepassing. Spel begint vaak vrijwillig, maar kan geleidelijk grensoverschrijdend worden. Deze glijdende schaal maakt dat dit criteria soms lastig vast te stellen is.

criterium 3: Gelijkwaardigheid

Om van een gezond seksueel contact te kunnen spreken, moet er een gelijkwaardige relatie bestaan tussen de betrokkenen. Dit betekent dat er een zeker evenwicht moet zijn tussen beide partijen op het gebied van onder meer leeftijd, kennis, intelligentie, aanzien, macht, levenservaring, volwassenheid en status. Ook hierbij spreekt voor zich dat inzicht in de ontwikkeling van het kind en andere betrokkenen belangrijk is en dat kinderen die eerder gedrag hebben ervaren van (oudere) kinderen of volwassenen vaak meer ervaring hebben opgedaan en daarmee (buiten hun schuld) niet meer gelijkwaardig zijn. Dat proces is echter niet meer omkeerbaar.

criterium 4: Leeftijds- en ontwikkeling adequaat

De seksuele spelletjes die gespeeld worden (zoals doktertje spelen) behoren bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind en de kinderen die betrokken zijn. Gebruikelijk is dat kinderen gedrag afleren dat in de maatschappij (sociale omgeving) niet wordt geaccepteerd. De meeste kinderen pikken subtiele of juist sterke signalen op waaruit blijkt dat bloot zijn, friemelen, seksuele spelletjes spelen of elkaar aanraken op privé-plekken niet wordt gewaardeerd. Gedragingen die toch blijven bestaan en voortduren, terwijl deze niet meer aansluiten bij de leeftijd, vallen onder grensoverschrijdend gedrag. Voornamelijk omdat dit gedrag het individu of kinderen in zijn omgeving kunnen aanzetten tot hetzelfde gedrag, intimideren of beschadigen.

criterium 5: Context adequaat

Veel gedrag dat past bij de ontwikkeling van kinderen kan tóch als grensoverschrijdend worden ervaren. Dat heeft alles te maken met deze 6 criteria. Een belangrijk criteria is de plek waar gedrag vertoond wordt. Bloot zijn op het toilet of onder de douche is heel normaal. Maar jezelf aanraken in de klas of in het zwembad minder. Gedrag dat past bij de leeftijd kan dus ook grensoverschrijdend zijn afhankelijk van de plek waar het vertoont wordt. Hierbij is het ook van belang om te benoemen dat de context ook als subjectief criteria kan worden aangewezen, omdat er over gedrag op sommige locaties verschillend kan worden gedacht. Seksueel gedrag in huis kan voor één ouder als ongewenst beschouwd worden, terwijl een andere ouder hiermee geen probleem heeft of dit zelf aanmoedigt.

criterium 6: Zelfrespect

Er is respect voor de persoonlijke integriteit. Het gedrag heeft geen fysieke, emotionele of psychologische schade als gevolg. Kinderen die gedrag vertonen hebben vaak weinig zicht op de invloed die het gedrag kan hebben op het beeld dat kinderen en volwassenen van hen hebben. Als kinderen in dezelfde leeftijd of ontwikkelingsfase seksueel gedrag vertonen dat passend is bij de leeftijd is het zelfrespect minder in het geding. Maar als hetzelfde gedrag wordt vertoond op een plaats waar het niet past, zoals een supermarkt, dan kan het beeld dat mensen van het kind hebben veranderen. Ook kinderen die zichzelf als minder goed, mooi of leuk beschouwen kunnen zichzelf beschadigen. Meisjes die gevoelig zijn voor loverboys zijn hiervan een voorbeeld. Ze gaan mee in gedragingen, omdat ze kwetsbaarder zijn. Hierdoor wordt echter hun zelfbeeld op termijn nog meer beschadigd. Zelfrespect kan dus al beschadigd zijn, wat aanleiding is tot (negatief) aandacht vragen of door (onbewust van de gevolgen) seksueel gedrag te vertonen.

Naast deze zes criteria bestaat het vlaggensysteem uit 4 vlaggen:

- De groene vlag staat voor gezond seksueel gedrag.
- De gele vlag staat voor minder gezond experimenteergedrag of licht grensoverschrijdend gedrag.
- De rode vlag heeft betrekking op ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De zwarte vlag op zwaar seksueel grensoverschrijdend gedrag.

2.2. Hoe te handelen bij mogelijk grensoverschrijdend seksueel gedrag?

De volgende situaties kunnen zich voordoen:

- De leerkracht signaleert seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- Ouders komen met een klacht/casus omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- Een leerling komt met een klacht/casus omtrent seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Hoe wij als school hierop handelen staat beschreven in hoofdstuk 4 *Stappenplan Grensoverschrijdend (seksueel) gedrag leerkracht*.

2.3. Wat te doen bij een rode of zwarte vlag

Bij een rode vlag of zwarte vlag (stap 4 van het stappenplan) worden de IB-er en de directeur ingeschakeld. Hoe wij hierop handelen staat beschreven in hoofdstuk 5 *Stappenplan Grensoverschrijdend (seksueel gedrag) (voor directie)*. De regie ligt dan bij de directeur.

2.4. In geval van acute crisis

Bij een acute crisis, omdat seksueel grensoverschrijdend gedrag duidelijk zichtbaar is of als er ouders/verzorgers in hun emotie onveilig gedrag vertonen in de school moet er direct gehandeld worden. Bij een onveilige situatie zoals een ouder die fysiek of verbaal gewelddadig gedrag vertoont wordt er direct 112 gebeld. De directeur zal de crisis leiden. Indien deze niet aanwezig is zal dit de intern begeleider zijn, indien deze niet aanwezig is zal er worden afgesproken met alle aanwezige teamleden wie de crisis leidt. Deze persoon bepaald op dat moment wat de taken van de teamleden zijn. De crisisleider heeft de regie, maar kan het niet alleen af.

Het **Stappenplan bij een incident PO** (*bijlage 3*) geeft heel duidelijk aan welke acties ondernomen moeten worden.

2.5. Instanties voor hulp en advies

GGD regio Utrecht
030-6086086

Bij maatschappelijk onrust kan er contact opgenomen worden met:

- Incidentenpool van de GGD
- Calamiteitenlijn van Stichting School en Veiligheid

Politie Oudewater
0900-88 44
Bij onveilige situatie, bedreiging: 112

Wijkagent Oudewater
0618175157

Vertrouwensinspecteur
0900-111 31 11
<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/vertrouwensinspecteurs>

Regionaal Bureau Leerplicht
0348-428780

Helpdesk Stichting School en Veiligheid
Op schooldagen van 9.00 tot 16.00 uur
030-28 56 616
helpdesk@schoolenveiligheid.nl

3. Competenties leerkrachten

Om de lessen vanuit de methode "Kriebels in je buik" te kunnen geven heb je als leerkracht competenties nodig. Hieronder staan deze beschreven.

Deze competenties worden geborgd door er tijdens teamvergaderingen drie keer per jaar aandacht aan te besteden en één keer per 3 jaar een teamtraining te volgen.

3.1. Competenties gericht op visie en kennis:

1. Een visie hebben op seksualiteit, seksuele vorming en de rol van de school/ docent.
2. Kennis hebben van de seksuele ontwikkelingsfasen, seksuele risico's en seksuele gezondheid van leerlingen
3. Weten welke thema's belangrijk zijn voor verschillende type leerlingen.
4. Weten hoe je als docent bijdraagt aan een gezonde seksuele ontwikkeling van leerlingen.
5. Weten welke gevoeligheden er kunnen zijn rondom seksualiteit en hierbij rekening kunnen houden met de culturele en religieuze achtergrond van leerlingen.
6. Kennis hebben van geschikte, goed onderbouwde effectieve lespakketten seksuele vorming en hierin keuzes kunnen maken.
7. Weten welke hulp en opvangmogelijkheden er zijn voor leerlingen bij seksuele vragen of problemen.

3.2. Competenties gericht op pedagogisch en didactisch handelen:

1. Een veilig leerklimaat kunnen creëren en duidelijke regels en afspraken kunnen maken.
2. Rekening kunnen houden met onderlinge verschillen en overeenkomsten in opvattingen, leefstijlen en denkbeelden over seksualiteit en seksuele diversiteit van leerlingen.
3. Kunnen omgaan met lastige situaties en passend kunnen reageren op respectloos, seksueel grensoverschrijdend en homonegatief gedrag in de klas.
4. Probleemgedrag of seksuele problemen bij leerlingen op tijd kunnen signaleren, bespreekbaar maken, en zorgen voor goede opvang.
5. Verschillende werkvormen kunnen inzetten en begeleiden die zorgen voor reflectie, discussie, attitudevorming en communicatieve vaardigheden.
6. Kunnen omgaan met negatieve reacties van collega's of ouders.

4. Stappenplan grensoverschrijdend (seksueel) gedrag voor leerkrachten

De volgende situaties kunnen zich voordoen:

- De leerkracht signaleert seksueel gedrag;
- Ouders komen met een klacht/casus omtrent seksueel gedrag;
- Een leerling komt met een klacht/casus omtrent seksueel gedrag.

De leerkracht bepaalt aan de hand van het Vlaggensysteem of het gedrag gezond is of grensoverschrijdend. Het Vlaggensysteem geeft aan hoe te handelen.

4.1. Stappenplan handelen leerkracht:

Groene vlag:

Indien de leerkracht het prettig vindt brengt hij zelf de ouders van de betrokken leerlingen op de hoogte. Dit kan fysiek of telefonisch zijn. De situatie wordt genoteerd in ParnasSys.

Voorbeeld:

- *Kleuters laten hun geslachtsdeel aan elkaar zien in de wc bij de kleuters.*
- *Twee leerlingen spelen naakt doktertje in de poppenhoek.*

Gele vlag:

Bij een incident waarbij de leerling net over de grens is gegaan, het gedrag niet helemaal oké is wordt de IB-er ingeschakeld. Ouders worden op de hoogte gebracht van het incident, zijn er meerdere leerlingen betrokken worden alle ouders op de hoogte gebracht van het incident. Ouders worden hiervoor fysiek op school uitgenodigd. De leerkracht houdt het gesprek samen met de intern begeleider. Het incident en de gemaakte afspraken worden genoteerd in ParnasSys.

De leerkracht en IB-er monitoren of dit gedrag zich herhaalt. Dat zou dan alsnog een rode vlag kunnen veroorzaken. Bij herhaling worden ouders weer uitgenodigd voor een gesprek op school. Dit gesprek wordt samen gevoerd met de leerkracht en de intern begeleider.

Voorbeeld:

- *Een leerling in groep 6 gluurt onder de meisjes wc deur door terwijl er een meisje op het toilet zit.*
- *Een leerling in groep 8 kijkt porno/ pornoplaatjes op zijn Chromebook.*

Rode en zwarte vlag:

Bij een rode of zwarte vlag worden direct de intern begeleider en de directeur op de hoogte gebracht. De intern begeleider en de directeur nemen het vanaf hier over. Zijn beide niet op school aanwezig, neem telefonisch contact met ze op. De groepsleerkracht zal op dat moment de regie moeten nemen in samenwerking met collega's.

Voorbeeld:

- *Een leerling in groep 7 betast een andere leerling zonder dat er toestemming is gegeven. Dit is gezien door de leerkracht.*
- *Een ouder komt vanwege zijn emotie boos de school binnen omdat zijn/ haar kind seksueel is betast door een medeleerling.*

4.2. Belangrijke afspraken:

- Spreek in termen van 'betrokken kinderen' in plaats van 'dader/pleger' en 'slachtoffer', omdat deze de schuldvraag benadrukken. Het kind dat het initiatief nam kan evengoed het 'slachtoffer' zijn van het misbruik, er wordt dan gesproken over de initiatiefnemer.
- Indien meerdere leerlingen betrokken zijn, probeer eerst het incident van beide kanten te bekijken en sla geen paniek. Denk eerst even na schakel hulp in, spar met een collega, bekijk goed welk gedrag hoort bij de leeftijd en volg daarbij de 6 criteria van het vlaggensysteem en de bijbehorende vlaggen en ga dan handelen.

- Handel nooit alleen!! Ook als jij vindt dat het gedrag past bij de groene vlag. Overleg altijd even met een collega hoe die erin staat. Hij/ zij kan het vanuit een andere hoek bekijken waardoor de ernst minder groot is of juist groter is en er dus meer actie ondernomen moet worden.

4.3. Zorgteam en MPO :

Als er zorgen zijn om leerlingen m.b.t. relaties en seksualiteit of op het gebied van welbevinden dan wordt dit om de 6 weken in het zorgteam besproken. Deze bestaat uit de intern begeleiders van de school en de remedial teacher. Mocht dit gedrag zorgelijk zijn dan wordt het in het MPO (meer partijen overleg) besproken. Hier zijn de jeugdarts, jeugdverpleegkundige, coördinator Passenderwijs en de coördinator van het Stadsteam bij aanwezig. Mocht er tussentijds advies gevraagd worden aan de partijen vanuit het MPO dan is dit altijd mogelijk.

5. Stappenplan grensoverschrijdend (seksueel gedrag) intern begeleider en directie

Indien zich grensoverschrijdend (seksueel) gedrag voordoet die valt binnen de rode en zwarte vlag zal ten alle tijden de intern begeleider en directie ingeschakeld worden. Voorbeelden hiervan staan beschreven in hoofdstuk 4. Nadat de leerkracht de intern begeleider (IB'er) of directeur heeft ingeschakeld zullen zij onderstaande stappen doorlopen.

Stap 1:

De IB-er of directeur spreekt met de betrokkenen apart over wat er is voorgevallen en nodigt daarna de ouders uit op school voor een gesprek. De betrokkenen worden in aparte ruimtes in de school opgevangen.

Stap 2:

De IB-er of directeur legt direct contact met GGD regio Utrecht of met de helpdesk van stichting school en veiligheid. Samen met een expert van de GGD worden er gesprekken gehouden met de betrokken partijen. Tijdens deze aparte gesprekken wordt hoor en wederhoor gepleegd. Afhankelijk van de situatie kan er daarna ook een gezamenlijk gesprek plaatsvinden.

Stap 3:

Bij een onveilige of bedreigende situatie, bijvoorbeeld ouders die vanuit hun emotie een zeer boze of fysiek agressieve houding hebben, wordt de politie gebeld (112). Betrokken kinderen worden in veiligheid gesteld. Voor hun eigen veiligheid blijven alle aanwezige leerkrachten/ kinderen en overige personeelsleden op school totdat de situatie veilig is. De directeur zal de situatie leiden, indien deze niet aanwezig is zal dit de intern begeleider zijn. Indien beide niet aanwezig zijn zal dit de betreffende groepsleerkracht zijn.

Stap 4:

De directeur zal tijdens het proces bepalen of het nodig is om een leerling te schorsen. Zie schorsingsprocedure in schoolgids.

Stap 5:

In overleg met de GGD en betrokken partijen zal worden bepaald of andere ouders worden geïnformeerd over de situatie. Dit kan door middel van een brief of een ouderavond.

Tip: Stuur een neutraal bericht aan alle ouders met de nadruk op wat de school aan maatregelen heeft genomen. Informeer alle ouders zo spoedig mogelijk middels een zakelijke brief en vraag daarin ouders om in het belang van een goede afhandeling geen kampen te creëren, te polariseren, de zaak op te blazen of uitspraken te doen naar de pers.

Stap 6:

Indien nodig organiseert de directeur nazorg voor kinderen, ouders en/of leerkrachten.

Stap 7:

In zeer ernstige en heftige situaties waarvan de media op de hoogte is zal de bestuurder van stichting de Groeiling (Jan Kees Meindersma) van de betreffende casus op de hoogte gebracht worden. De bestuurder informeert, indien noodzakelijk, de pers middels een zakelijke brief (zonder details over het voorgevallen incident). Alle externe communicatie verloopt via de bestuurder. Leerkrachten staan de pers nooit te woord. In overleg met de bestuurder en afhankelijk van de ernst van de casus, zal ook contact gelegd worden met de vertrouwensinspecteur. In geval van dergelijke casussen zal de directeur altijd lijdend zijn. Ook indien hij niet aanwezig is zal hij opgeroepen moeten worden. Tevens kan er contact opgenomen worden met de GGD voor psycho sociale hulpverlening en een noodnummer die we kunnen bellen zodat de coördinatie van het incident door hen overgenomen wordt.

Stap 8:

Het proces van de casus wordt vastgelegd door de directeur. Er komt een korte verwijzing naar de casus in ParnasSys. Het verslag blijft in beheer bij de directeur.

Bijlage 1: Brochure seksuele ontwikkeling kinderen o tot 18 jaar

De brochure is te vinden in Teams in de map van:

Jozefschool OW Teams – Kanjertraining – Relaties & Seksualiteit - Brochure ouders seksuele ontwikkeling 0 tot 18 jaar.

Bijlage 2: Vlaggensysteem

Het vlaggensysteem is te vinden in Teams in de map van:

Jozefschool OW Teams – Team - Kanjertraining – Relaties & Seksualiteit – Vlaggensysteem 6 criteria

Jozefschool OW Teams – Team - Kanjertraining – Relaties & Seksualiteit – Vlaggensysteem 6
beoordelingsvlaggen

Bijlage 3: Stappenplan bij een incident PO

Het stappenplan acties bij incident PO vanuit School & Veiligheid stichting, GGD Hollands Midden en IVP expert bij schokkende gebeurtenissen is te vinden in Teams in de map:

Jozefschool OW Teams – Team - Kanjertraining – Relaties & Seksualiteit – Stappenplan acties bij incident PO.

Bijlage 4: Gedragsregels binnen de school m.b.t. Relaties & Seksualiteit

Leerlingen:

- Iedereen is anders en ziet er anders uit, je hebt respect voor elkaar!
- Je hebt respect voor elkaars cultuur, gezinssamenstelling en herkomst.
- Je mag zijn wie je bent. We behandelen elkaar met respect.
- We hebben respect voor elkaars grenzen. Wanneer iemand nee zegt/ stop hou op, stop ik meteen. Een ander mag ook niet over mijn grens gaan.
- Een ander mag mij niet dwingen iets seksueels te doen. Vertel dit altijd aan een ouder/ leerkracht/ vertrouwenspersoon.

Leerkrachten:

- Je bevordert de sociale veiligheid voor je leerlingen.
- Je bent je in alle situaties bewust van je voorbeeldfunctie ten opzichte van leerlingen.
- Je maakt geen misbruik van de afhankelijkheidsrelatie die voortvloeit uit jouw functie.
- Je spreekt leerlingen, ouders en collega's aan op ongewenst gedrag.
- Je behandelt vertrouwelijke informatie als zodanig.
- Je bent bekend met en handelt naar de bestaande protocollen, gemaakte afspraken, wettelijke regelingen en klachtenprocedure.
- Je zoekt geen privécontact met leerlingen.
- Je raakt een leerling uitsluitend functioneel aan en houdt daarbij rekening met de grenzen van de leerling.
- Je vermijd zo mogelijk een-op-een-situaties met een leerling. Als dit toch nodig is, zorgt je ervoor dat je zichtbaar bent voor anderen.
- Digitaal contact met je leerlingen en ouders is school-gerelateerd, zakelijk en in correct Nederlands.
- Je veroorlooft dat je geen intimiteiten met een leerling in geschrift, afbeelding, gebaar of aanraking hebt.
- Je maakt geen seksueel getinte, racistische of discriminerende grappen of opmerkingen.
- Je zorgt ervoor dat binnen school geen seksueel getinte, racistische of discriminerende affiches, tekeningen of andere artikelen worden opgehangen die kwetsend kunnen zijn.
- Je pleegt geen seksuele handelingen met leerlingen.
- Indien je grensoverschrijdend gedrag ziet van een collega wordt dit direct gemeld bij de directie en die zal handelen conform het protocol.